

א. אם הגביהו – קנאו בקניני גזילה וחייב להשיב לו השבח ממש. ואם לאו אלא שהכחו על ידו ונזרק לים – בצוללין פטור, ובעכוּרין – חייב. (ולאו דוקא 'צוללין' ו'עכוּרין' אלא כל שניתן לשלותו מהים, גם ע"י צוללן – פטור. תוס').

ב. ע"י הכאה בקורנס – פטור, וע"י שפשוף (שנחסר בגופו של מטבע) – חייב. (כך היא שיטת רבה. וכתבו התוס' שרב יהודה דלעיל, המחשיב 'פסלתו מלכות' כנסדק, ודאי יסבור כאן שחייב).

ג. פטור. (ודוקא בבהמת חולין. תוס').

ד. תלוי במחלוקת התנאים אם דאינינן דינא דגרמי אם לאו.

קנדה. ציין שלש נפקותות המובאות בסוגיא, בכך שאומן קונה בשבח כלי'. (צח:–צט.).

א. אם האומן הוּזק את השבח – פטור. ב. יכול האומן לקדש את האשה באותו שבח. ג. אין בהשהית שכרו משום בל תלין, לפי שאינו כשכירות אלא כמכר.

קנה. אומן שקלקל והזיק, במקרים דלהלן – מה דינו (לענין הגוף ולענין השבח)? –

א. נתן לצבע צמר לצובעו, והקדיחו יורה לאחר שנקלט הצבע בצמר. וסממני הצבע – של האומן.

ב. כנ"ל, אלא שהסימנים של בעל הצמר.

ג. כנ"ל, במלאכה שאין בה צורך לסממנים וכדו' (כגון נתן לחרש עצים לעשות לו שידה ונעץ מסמר ושיברן; נתינת בגדים לריכוך).

ד. כנ"ל באומן שכיר שאינו קבלן.

ה. טבח אומן שניבל הבהמה בטעות.

ו. הראה מטבע לשולחני ואישרו, ונמצא רע. (צט)

א. משלם דמי הצמר. ולענין דמי השבח – תלוי בשאלת 'אומן קונה בשבח כלי'.

ב. חייב בדמי הצמר, הסימנים, ודמי השבח שהשביח הצמר מהצביעה.

ג. כסעף א.

ד. חייב בדמי הגוף והשבח.

ה. לר' מאיר – חייב, בין בשכר בין בחנם. לחכמים – בשכר חייב ובחנם פטור. (וכן הורה רבי זירא, וכך העמדנו דברי ר' יוחנן).

ו. אינו פטור אלא באומן מומחה ביותר, שא"צ ללמוד כלל. (כי להכרת מטבע נצרכת בקיאות גדולה. תוס').

(ואם צריך הוא ללמוד – חייב מ'דינא דגרמי' לשיטת ר' מאיר, בין אם אמר לו 'ראה, עליך אני סומך' בין לא אמר לו. תוס').

קנו. לאור המבואר בסוגיתנו – מה מן הדברים דלהלן בכלל 'דינא דגרמי' ומה אינו בכלל זה? –

א. הראה דינר לאומן, ולבסוף נמצא דינר רע.

ב. דיין שחייב את הזכאי.

ג. נתן לאומן צמר לצובעו אדום וצבעו שחור.

ד. מסכך גפנו על גבי תבואתו של חברו.

ה. מחיצת הכרם שנפרצה, ולא גדרה עד שהוסיף מאתים. (ק)

א. הרי זה 'דינא דגרמי' (ואם הוא מומחה ביותר – פטור, כדין טעות באומן מומחה. עתוס').

ב. משמע בסוגיא שזהו 'דינא דגרמי', מלבד אם נשא ונתן ביד. (ועתוס' פירוט האופנים והשיטות).

ג. אינו 'גרמי' אלא מעשה בידים.

ד. משמע מדיחוי הגמרא שהרי זה מוזיק בידים. (אלא שיש שכתבו שלמסקנא שפיר י"ל דהוי דד"ג, וכדמשמע מכמה ראשונים).

ה. דינא דגרמי.